

Sygn. akt I ACz 2111/14

POSTANOWIENIE

Dnia 26 listopada 2014 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie, Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Jan Kremer (spr.)

Sędziowie: SSA Anna Kowacz - Braun

SSA Marek Boniecki

po rozpoznaniu w dniu 26 listopada 2014 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa małoletniej J. K. (1) działającej przez przedstawiciela ustawowego ojca J. K. (2)

przeciwko J. P.

o zachówek

na skutek zażalenia powódki na postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie Wydział I Cywilny z dnia 2 lipca 2014 roku, sygn. akt I C 1421/13

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie.

.

Sygn. akt I ACz 2111/14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział I Cywilny zawiesił postępowanie w sprawie z powództwa małoletniej J. K. (1) działającej przez przedstawiciela ustawowego ojca J. K. (2) przeciwko J. P. o zachówek.

W uzasadnieniu Sąd Okręgowy wskazał, że na rozprawie w dniu 28 marca 2014 r. zakreślono przedstawicielowi ustawowemu małoletniej powódki dwumiesięczny termin do dołączenia aktualnego odpisu z księgi wieczystej dla nieruchomości położonej przy ulicy (...) w K. pod rygorem zawieszenia postępowania. Postępowanie w sprawie zostało zawieszono na zasadzie art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c., gdyż przedstawiciel ustawy powódki nie uzupełnił w wyznaczonym terminie powyższego braku.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniosła powódka, reprezentowana przez przedstawiciela ustawowego – ojca J. K. (2),

W uzasadnieniu podała, że w wykonaniu wezwania Sądu Okręgowego Wydział I Cywilny w Krakowie z dnia 28 marca 2014 r., pismem z dnia 5 kwietnia 2014 r. zwróciła się do tego Sądu Wydziału Ksiąg Wieczystych o podanie numeru księgi wieczystej przedmiotowej nieruchomości. Do chwili obecnej Sąd Okręgowy w Krakowie nie odpowiedział na złożony wniosek. Zdaniem powódki zawieszenie postępowania jest bezzasadne, gdyż z uwagi na bezczynność Sądu

Okręgowego w Krakowie Wydziału, powódka nie miała możliwości wykonania wezwania do przedłożenia dokumentu w postaci odpisu z księgi wieczystej przedmiotowej nieruchomości. Zdaniem powódki zawieszenie postępowania jest niezasadne również dlatego, że jego kontynuowanie jest uzależnione odwykania dokumentu przez inny wydział tego sądu. W konkluzji wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz zobowiązania Sądu Okręgowego w Krakowie do dołączenia do akt sprawy dokumentów znajdujących się w jego posiadaniu, lecz w innym Wydziale, tj. odpisu z księgi wieczystej nieruchomości przy u. R. (...) w K..

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie

W pierwszej kolejności Sąd Apelacyjny zauważa, że małoletnia powódka, działająca w sprawie przez przedstawiciela ustawowego w osobie jej ojca, nie jest reprezentowana w sprawie przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie adwokata lub radcy prawnego. W związku z tym, Sąd Okręgowy, wzywając już powódkę do przedłożenia odpisu z księgi wieczystej, powinien był zgodnie z art. 5 k.p.c. udzielić powódce pouczenia odnośnie sposobu uzyskania odpisu z księgi wieczystej, w szczególności ze wskazaniem Sądu, do którego powinien zostać skierowany stosowny wniosek w tym przedmiocie.

Zgodnie z art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c., sąd może zawiesić postępowanie z urzędu, jeżeli na skutek okoliczności wymienionych w tym przepisie nie można nadać sprawie dalszego biegu. Okoliczności *expressis verbis* wymienione w art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c. to brak lub wskazanie złego adresu powoda albo niewskazanie przez powoda w wyznaczonym terminie adresu pozwanego oraz „niewykonanie przez powoda innych zarządzeń”.

Instytucja zawieszenia postępowania, z uwagi na tamowanie normalnego biegu procesu, ma charakter wyjątkowy i dlatego regulujące ją przepisy nie mogą być wykładane w sposób rozszerzający. Z tego względu przy wykładni art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c. w odniesieniu do przesłanki "niewykonania przez powoda innych zarządzeń" nie wolno przywiązywać decydującego znaczenia do zwrotu "innych zarządzeń", co mogłoby przemawiać za możliwością zawieszenia postępowania w razie niewykonania jakiegokolwiek zarządzenia, które to niewykonanie tamowałoby prawidłowy tok sprawy, ale należy mieć na uwadze tylko takie zarządzenia, których niewykonanie uniemożliwia dalszy bieg sprawy.

W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy w pisemnych motywach zaskarżonego postanowienia nie wyjaśnił przyczyn, dla których niedołączenie przez powódkę odpisu z księgi wieczystej dla nieruchomości położonej przy ul. (...) K. czyni niemożliwym nadanie sprawie dalszego biegu.

Tymczasem w ocenie Sądu Apelacyjnego brak przedłożenia przez powódkę odpisu z księgi wieczystej, pomimo wezwania Sądu, nie prowadzi do niemożności nadania sprawie dalszego biegu. W postępowaniu o zachówek koniecznym jest oznaczenie nieruchomości wchodzących w skład masy spadkowej, w szczególności w celu określenia wartości określonego składnika majątkowego, gdyż zgodnie z regulacją z art. 991 i n. k.c. do ustalenia wartości zachowku konieczne jest ustalenie wartości hipotetycznego udziału spadkowego, a w tym celu ustalenie wartości składników wchodzących w skład masy spadkowej. W celu ustalenia wartości nieruchomości położonej przy u. R.(...) w K., powołuje się dowód z opinii biegłego ds. szacowania i wyceny nieruchomości. Wobec tego, że znany jest już adres oznaczonej w pozwie nieruchomości, dalsze szczegółowe informacje o tej nieruchomości wynikające z odpisu z księgi wieczystej, które są potrzebne do wydania kompleksowej i rzetelnej opinii, biegły będzie mógł uzyskać już po otrzymaniu odezwy. Obowiązkiem biegłego będzie uzyskanie takich danych, w tym numeru księgi wieczystej szacowanej nieruchomości, by sporządzić kompleksową i rzetelną opinię w sprawie.

Dlatego też brak na tym etapie sprawy odpisu z księgi wieczystej nie jest nieusuwalną przeszkodą do nadania sprawie dalszego biegu.

Na marginesie warto wskazać, że powołany przez skarżącą w zażaleniu fakt złożenia pisma procesowego z dnia 5 kwietnia 2014 r. nie sposób uznać za właściwe wywiązanie się ze skierowanego do powódki wezwania.

Wbrew zapatrywaniu powódki, w strukturze organizacyjnej Sadu Okręgowego w Krakowie nie ma Wydziału Ksiąg Wieczystych. Sad Okręgowy w Krakowie nie był zatem właściwym adresatem zawartego w tym piśmie żądania powódki o podanie numeru księgi wieczystej przedmiotowej nieruchomości. Odpis z księgi wieczystej dla przedmiotowej nieruchomości można bowiem uzyskać w Sądzie Rejonowym dla Krakowa – Podgórze w Krakowie, Wydział IV Ksiąg Wieczystych, Ekspozytura Centralnej Informacji Ksiąg Wieczystych, pod warunkiem uprzedniego uzyskania z sekretariatu Wydziału Ksiąg Wieczystych informacji o numerze księgi wieczystej. Wobec skuteczności zażalenia, okoliczności te mają jedynie uboczne znaczenie dla treści niniejszego rozstrzygnięcia.

W konsekwencji Sąd Apelacyjny w Krakowie działając na zasadzie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.